

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inzerate sprejema upravnštvo v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vprejemajo.

Uredništvo je v Seme-niških ulicah št. 2, I, 17

Izhaja vsak dan, izven i nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Stev. 48.

V Ljubljani, v četrtek 27. februarija 1902.

Letnik XXX.

Vabilo na naročbo.

S 1. marcem se pričinja nova naročba, na katero ugodno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v upravnštvu:

Vse leto 20 kron. Četrt leta . 5 kron.
Pol leta 10 „ Jeden mesec 1 K 70 h
Za pošiljanje na dom je plačati 20 h na mesec.

Po pošti pošiljan velja:

Vse leto 26 kron. Četrt leta . 6 K 50 h
Pol leta 13 „ Jeden mesec 2 K 20 h

Plačuje se naprej.

Na naročila brez priložene naročnine se ne ozira.

Upravnštvo „Slovenca“.

Politične kombinacije.

Diplomatje imajo mnogo premišljevanja. Velevlasti iščejo novih političnih zvez. Trozveza se rahlja, Angleži so sklenili zvezo z Japonsko, Avstrija se bliža Rusiji, Italija se dobrika Franciji, Balkan gleda proti severu, Nemčija gleda z enim očesom na Kitajsko, z drugim pa v Ameriko. Politika, ki je bila prej omejena na Evropo, se raztega zdaj po vsem svetu. Čim bolj se širijo prometna sredstva, čim hitreje se premagujejo geografske ovire, tembolj se kaže potreba, da diplomacija razvije svoj delokrog preko oceanov od tečaja do tečaja.

Nemški cesar je poslal svojega brata princa Henrika, v severno Ameriko. Na videz je povod bolj malenkosten. Nemški cesar je naročil yachto v Ameriki. Kumica ji je hčerka predsednika Združenih držav Roosevelt. Prince Henrik gre v Ameriko, da je prisoten pri slovesnosti, ko porinejo ladijo prvič v morje. Bilo je znamenje prijazne

dvorljivosti, da so uredili Nemci odhod princa tako, da bi prišel v New York ravno 22. februarija, na rojstni dan Washingtona, utemeljitelja Združenih držav severnoameriških. Pri tem Nemci seveda niso računali z morskimi neprilikami. Vreme je bilo za potovanje neugodno, in princ Henrik se je baje nekoliko zamudil. Pa to le mimogrede.

Istina je, da Nemčija in severna Amerika prijazno in poželjivo gledata druga drugo. D. se z Združene države severnoameriške gledale le na svoj notranji razvoj. Državo okrepiti, priboriti si gospodarske ugodnosti — to je bilo načelo Amerikancev, in njihov praktični zmisel za tehniko in za gospodarstvo jim je pomogel do visokega napredka. Združene države so nastopile kot gospodarska velesila. Pa to jih je privelo do tega, da so se začele čutiti tudi kot politična moč. Boj s Španijo je bil prvi korak k temu. Nepriznava srečno se je izvel ta prvi poizkus, in zdaj je zrasel Yonkeju greben. Mac Kinkley je izdal načelo »imperializma«. Združene države so vstopile med svetovne velesile. Zdaj si pa iščejo zaveznika, da se vzdrže na površju med velesilami. Na Anglijo se ne morejo naslanjati, ker so z njo v vednem tistem konfliktu zaradi Kanade. Amerikanci po Monroevem načelu: »Amerika Amerikancem!« bi najrajši izgnali Angleže ravno tako, kakor so prepodili Špance.

Najprej mora seveda Amerikancem priti misel na zvezo z Nemčijo. Saj z Nemci se njih politični in gospodarski interesi nikjer ne križajo. Nemčija pa čuti tudi, da ji trozveza ne služi več tako, kakor prej. Zato je umljivo, da si princ Henrik in predsednik Roosevelt stiskata roke.

Anglija je našla prijatelja v Japnu. Daleč je šla ponj, ker blizu je nihče ne mara. Ruska moč v Aziji ji postaja nevarna. Ko bi Rus udaril skozi Perzijo proti Indiji, je angleška moč v Aziji smrtno zadeta. Najprej bi se utegnili kaj razdreti na Kitajskem, in zato je sklenila Anglija zvezo z Japonsko. Pa Rusi so naglo odgovorili na to diplomatično akcijo angleško. Sklenili so pogodbo s Korejo, da jim ta

varuje azijsko obrežje proti Japanu. Tako mislijo ravnovesje ohraniti — sebi v korist.

Tu je zdaj še naša Avstrija. Kolonij nima — »settlement« na Kitajskem pač ni imena vreden. Med tem, ko se druge države raztegajo po širnem svetu, hira Avstrija na notranji bolezni ter vse svoje moči uničuje v parlamentarnih bojih. Vendar nekam se mora nasloniti. Trozveza ne daje več zadostnih garancij. Nemčija in Italija delata na škodo Avstriji in iščeta svojih koristi drugod. Zato Avstriji ne ostane nič drugega, nego zveza z Rusijo. Skupno z Rusijo bi mogla Avstrija na Balkanu začeti novo uspešno politiko, v korist balkanskim narodom in v korist sebi sami. Da se to zgodi, bi se moralo pa seveda v Avstriji sami precej izpremeniti.

To je zdaj najvažnejše vprašanje avstrijske zunanje politike.

Državni zbor.

Dunaj, 26. svečana.

Državni proračun

Sincič je dr. Ploj kot zadaji govornik naglašal, da so slovenski in hrvaški poslanci vedno dovolili državi, kar potrebuje za svojo upravo, za svoje ojačenje na vnanje in notranje, v prosep njih duševnih in gmotnih namenov. Ako so danes drugega mnenja, je vzrok ta, ker ne zaupajo sedanji vladi in so z upravo nezadovoljni. (Odobranje.) Vlada sicer dovoljuje drobtine v podporo revnemu prebivalstvu, toda vzrokov bede in revščine vlada ne preiskuje. Pravosodne razmere na Spodnjem Štajerskem so take, da je prebivalstvo zgubilo vse zaupanje v pravičnost in nepristranost pravosodja. (Živahno pritrdjevanje.) Vlada nima poguma, da bi strogo zaukazala državnim uradnikom, naj so v službi nepristranski nasproti vsaki narodnosti in politični stranki. (Odobranje.) Stürgkhova resolucija glede celjske nižje gimnazije pa je razburila vse jugoslovanske poslance. V tem oziru ni nobenega

pogajanja, nobenega kompromisa, ker slovenski poslanci brezpogojno zahtevajo, da ostane gimnazija v Celju. (Burno odobravanje mej Slovinci in Cehi.) Slovensko-nemška gimnazija v Celju ima več pravice do obstanka, nego nemška. Na nemški gimnaziji je komaj 100 nemških dijakov, a še mej temi so mnogi slovenske krvi. Ta nemška gimnazija se vzdržuje z učenci iz vseh avstrijskih kronovin in z raznimi podporami. Slovenci in Hrvatje ne zahtevajo in ne pričakujejo od vlade nobene milosti, ampak le pravičnost; veseli bi bili in hvaležni, ko bi bili tako »zatirani«, kakor Italijani v Primorju ali Nemci sploh v Avstriji. (Živahno pritrdjevanje.) In ko bi se to zgodilo, ko bi bila vlada res nepristranska, potem bi prišla v zbornico komaj tretjina sedanjih italijanskih poslancev. (Tako je! Italijanski poslanci vedno ugovarjajo.) Govornik naglašal, da je ministerski predsednik pri raznih prilikah že izjavljal svojo nevtralnost in da hoče v narodnih vprašanjih vzdrževati narodno posest. Zakaj tega ni razodel grofu Stürgkhu, da bi umaknil svojo resolucijo glede celjske gimnazije? Ta resolucija je napad na slovensko kulturno posest na Spodnjem Štajerskem, to je napad na Slovence sploh in nov povod za razburjenje strank v zbornici. (Pohvala.) Saj bode še prilika v nadrobni razpravi o tem govoriti. Naglašam le, da celjska nižja gimnazija ni slovenska trdnjava v nemškem ozemlju in bi bilo proti vsem pedagogičnim načelom, ko bi vlada ta zavod odstranila. Govornik navaja razna dejstva iz Dalmacije in Primorja, ki dokazujejo, da vladni organi ne soglašajo vedno z osrednjo vlado. V Dalmaciji je poleg italijanskega še nemški notranji uradni jezik. Dalmatinski poslanec dr. Ferri ve povedati, kako se uradnikom godi, ki se temu ne pokoré. Vistrskem deželnem zboru vladni zastopnik na hrvaške interpellacije odgovarja italijanski. (Cujte, čujte!) Vse pritožbe so bob ob steno. O tržaških razmerah se bode itak govorilo pri drugi priliki. Vse obljube osrednje vlade ne morejo vzbuditi zaupanja pri jugoslovanskih poslancih, ker hočejo videti tudi dejanja. (Živahna pohvala.)

LISTEK.

[2] Slepi muzik.

Rusko spisal Vladimir Korolenko, prevel Krilič.

III.

Družina, ki se je v nji porodil slepi deček, ni bila velika. Razen že imenovanih je spadal k nji še oče in pa »stric Maksim«, kakor so ga brez izjeme imenovali vsi domači, pa tudi tuji.

Oče je bil podoben tisoč drugim posestnikom južnozahodne Rusije; bil je dobrodušen, če je bilo treba, celo dober, lepo je ravnal z delavci in jako rad gradil in prestavljal mline. Za ta posel je porabil skoraj ves čas in zato se je v domači hiši njegov glas slišal po dnevu samo ob gotovih urah, ki so bile odločene za zajutrak, kosilo in druga dela take vrste. Ob takih prilikah je vselej vprašal ženo z istimi besedami: »Kako je tvoje zdravje, moja golobčica?« Nato se je vsedel za mizo in skoraj vedno molčal, samo včasih je kaj pripovedoval o hrastovih valčkih in kolesih. Umljivo je, da je mirna in malomarna narava očeta malo vplivala na duševni razvoj njegovega sina.

Zato je bil pa stric Maksim ves drug človek. Deset let pred opisanimi dogodki

je bil stric Maksim znan kot jako nevaren pretepač ne samo v okolici svojega posestva, ampak celo v Kijevu na znamenitih sejmihi. Vsi so se čudili, da se je mogel nahajati v taki v vsakem oziru spoštovani rodovini, kakor je bila družina gospe Popeljske, rojene Jacenko, tako strašen človek. Nihče ni vedel, kako je treba z njim ravnati in s čim se mu more ustrediti. Na prijaznost plemičev je odgovarjal s predrznostjo, kmetom pa je odpustil svojeglavnost in surovost, ki tudi najpohlevnejši žlahdič ne bi nanjo odgovarjal drugače, kakor z zausinami. Naposled se je stric Maksim na veliko veselje vseh dobromislečnih ljudi hudo razjezil na Avstrijce in odšel v Italijo; tam se je pridružil ravno takemu pretepaču in krivovercu Garibaldiju, ki se je, kakor so s strahom pripovedovali gospodje posestniki, pobratil z vragom in samega papeža prav nič ne spoštuje. S takim činom je Maksim seveda na veke pogubil svojo nemirno razkolniško dušo; zato so se pa sejni v Kijevu vršili toliko bolj mirno in mnoga plemenitaška mati se ni več vznemirjala zaradi usode svojih sinov.

Toda tudi Avstrijci so se jako razsrdili na strica Maksima. Včasih se je v »Kurierku«, od davnih časov priljubljen čas-

niku gospodov posestnikov, čitalo njegovo ime med predznimi Garibaldijevimi tovariši; nekoč so gospodje iz istega »Kurierka« zvedeli, da je Maksim s konjem vred padel na bojnem polju. Razjarjeni Avstrijci, ki so očevidno že davno želeli predrznega Volinca dobiti v pest (zakaj po mnenju njegovih rojakov se je Garibaldi držal samo z njegovo pomočjo), so ga razsekali kakor zelno glavo.

»Nesrečno je končal Maksim«, rekli so gospodje in pripisovali to posebnemu posredovanju sv. Petra, ki se je potegnil za svojega namestnika.

Maksima so imeli za mrtvega.

Toda pokazalo se je, da avstrijske sablje niso mogle iz Maksima izgnati njegove trdovratne duše, duša mu je ostala, dasi v zelo pohabljenem telesu. Garibaldijevi pretepači so svojega spoštovanja vrednega tovariša odnesli iz boja in ga prinesli v bolnišnico. In po nekoliko letih se je Maksim nepričakovano prikazal v hiši svoje sestre, kjer je tudi ostal.

Zdaj je bilo konec njegovemu pretepanju. Desno nogo se mu odrezali in hodil je z berglo; leva roka je bila poškodovana in je bila sposobna samo zato, da se je opirala na palico. Sploh je postal Maksim zdaj

resnejši in mirnejši, samo včasih je njegov ostri jezik zaževal tako dobro, kakor prej njegov meč. Zdaj je nehal hoditi na seje, v družbi se je prikazal le redko in največ prostega časa je prebil v svoji knjižnici pri čitanju knjig, o katerih ni nihče nič vedel, samo da je vsak že naprej menil, da so te knjige popolnoma brezbožne. Maksim je tudi pisal, pa ker njegovi spisi niso bili nikoli objavljeni v »Kurierku«, pripisoval jim ni nihče posebne znamenitosti.

Ko se je v selskem dvorcu pojavilo in začelo rasti novo bitje, so se prikazovali na kratko ostrženi glavi strica Maksima že srebrni lasje. Njegova pleča so se zaradi prestopanega opiranja na bergle vzdignila, njegovo telo je pa bilo skoraj štirivoglato. Cudna zunanost, neprijazno štrleče obrvi, udarjanje bergel in oblaki tobakovega dima, ki so ga vedno obdajali, ker je imel pipico vedno v ustih — vse to je plašilo tujce in samo bližnji sorodniki so vedeli, da v pohabljenem telesu bije toplo in dobro srce, a v veliki, četverovoglavi glavi, pokriti z gostimi ščetinastimi lasmi dela neutrudljiv duh.

Pa vendar tudi najbližnji ljudje niso vedeli, s kakim vprašanjem se zdaj peča njegov duh. Videli so samo toliko, da stric

53 2012

Današnja seja

se je zopet pričela ob 10 uri. Na dnevnem redu je le proračun. Zadnji govornik v glavni razpravi je dr. Stranaky, ki je vzbujal splošno pozornost. Bil je bolj zmeren v obliki, kakor po navadi, in zato dosegl boljši vtis. Po splošni sodbi je bil ta govor najboljši med vsemi doslej v tej razpravi. Dr. Stranaky je popolnem zmožen nemškega jezika, kakor vsak Nemec, je spreten govornik in v polemiki nikdar v zadregi. Rekel je med drugim: Nemci so veseli, da se razpravlja o proračunu, ker so na krmilu. Toda parlamentarne razmere se niso bistveno izboljšale in kriza v državi se kaže vsepovsodi. Dokler Cehi ne dobe zadoščenja in se sploh ne reši narodnostno vprašanje, tako dolgo visi Damoklejev meč nad parlamentom. Uradniški vladi sploh ne moremo zaupati, ker se ne ozira toliko na želje parlamenta, kakor na druge faktorje. Levica je s svojo obstrukcijo uničila načelo večine in od tedaj ji gre vse narobe. Min. predsednik hoče najprvo red v zbornici, potem nagodbo z Ogrsko in konečno šele pogajanja za spravo med narodi. A ravno nasprotno je pravo. Mir in sprava med narodi na podlagi ravnopravnosti, v pravem duhu ustave bođe pogoj in zagotovilo miru v parlamentu, in močan parlament, svest si svoje naloge, bođe mogel zahtevati pravično nagodbo z Ogrji. To je prava pot, katero naj vlada resno nastopi. (Živahno odobravanje.)

Poročevalec dr. Kathrein je kratko priporočal, naj zbornica preide v nadrobno razpravo, katero je zbornica vsprejela s 136 glasovi proti 72. Od jugoslovanskih poslancev so »proti« le trije glasovali, dalje soc-dem., Vsenemci, Italijani in vsi navzoči češki poslanci, mnogo poslancev se je odstranilo, ker kažejo pesti le — v žepu.

Primorske razmere.

Po glavni razpravi so se po navadi vrstili stvarni popravki. Tako je poslanec Spinčić odgovarjal dr. Bartoliju, da morajo Slovenci in Hrvatje odločno ugovarjati, ker Italijani te dežele, koder so Slovani v večini, imenujejo italijanske. Ni res, da bi Slovani s pomočjo vlade proganjali Italijane v Primorju iz samega sovraštva. Tu so Slovani na svoji zemlji in na avstrijskih tleh ter zahtevajo ravnopravnost ter avtonomijo dežel, toda ne krute hegemonije italijanske, kakor je posebno v Istri in Trstu. Ni res, da vlada Slovanom v Istri daje koncesije. Italijanski dež. kulturni svet v Istri je 1. 1900 dobil od vlade 18.000 K, Slovanom je vlada dovolila le nekaj drobtin, ker Italijani vse državne podpore porabijo za svoje somišljenike. Bartoli je imenoval populično druhal one v Trstu, ki se protivijo irredenti. Nasprotno je istina, kakor je istina, da Italijani v Istri plačujejo znani hujska-joči častnik. Ni res, da je Pazin italijansko mesto. Imena prebivalstva in mestni okraji (Buraj, Vrtišče, Ulice) kažejo hrvatski prvotni in današnji značaj mesta. Tudi Koper in Milje nista italijanskega izvora. Ni res, da

Maksim, obdan od sinjega dima, poseda po cele ure nepremično z mračnim pogledom in zmehanimi gostimi obrvi. Ranjeni vojak je premišljeval o tem, da je življenje boj in da v njem ni mesta za invalide. Čutil je, da je za vselej zapustil bojne vrste in zdaj zastoj nadleguje vojsko; zdelo se mu je, da je vitez, ki ga je življenje vrglo raz sedlo in ga strlo v prah. Ali ni žalostno, zvijati se v prahu kakor pohojen črv? Ali ni žalostno, prijemati se za stremena zmogavca in si od njega izprosi žalostne ostanke lastnega bitja?

Ko je stric Maksim hladnokrvno premišljeval to pereče vprašanje, pretresaval in postavljaval dokaze za in proti, je začelo pred njegovimi očmi rasti novo bitje, ki so mu rojenice prisodile, da je že kot invalid prišel na svet. Izprva se ni brigal za dečka, pozneje ga je pa začela zanimati čudna podobnost njegove in otrokove usode.

»Hm, tako!« je rekel nekoč zamišljeno in po strani pogledoval dečka, »ta otrok je tudi invalid. Ako bi se midva združila, napravil bi se morebiti popolen človek.«

Od tega časa se je njegov pogled pogosteje mudil na dečku.

(Dalje prih.)

je bil d. ž. šol. nadzornik orodje slovanske propagande. Italijani imajo v deželi mnogo šol, a 17.000 slovanskih otrok je brez šole. V dež. šol. svetu sede poleg 3 Slovanov 4 Nemci in 5 Italijanov. Deželni odbor daje ustanove le za italijanske dijake, slovanskim nobene. Odločno moramo ugovarjati, da Bartoli slovenščino in hrvaščino imenuje tuja jezika v Istri. To sta deželna jezika, večine prebivalstva, ki zahteva dvojezične napise tudi na železniških postajah. Italijanski poslanci so ves čas ugovarjali.

Nato poroča poljski poslanec o prvem poglavju proračuna, ki obsega 9.300.000 K za najvišji dvor in 179.338 K za kabinetno pisarno. Proti so govorili Kubr, Klofač in Hauck. Ta je mnenja, naj bi se en milijon kron porabilo za starostno zavarovanje. Grof Dzieduszycki obžaluje, da se sploh govori pri tej točki, ter se odpove nadaljni besedi. Zbornica vsprejme z veliko večino prvo poglavje.

Drugo poglavje proračuna je državni zbor. Troški za gosposko zbornico znašajo po proračunu 107.564 K, za poslansko zbornico 1.998.615 K, posebni troški obeh zbornic 357.757 K, delegacija 36.080 K, kontrolna komisija za državni dolg 28.453 K, prispevek za državnozbornsko palačo 160.000 kron. Govorili so dr. Conci, Zazworka, dr. Brzozad, Noske, Formanek in dr. Ofner.

Predloga o termino-kupčiji.

Včerajšnji seji pododbora socialno-političnega odseka je predložila vlada premienjen načrt v zadevi termino-kupčije, ki se v marsičem znatno razlikuje od Plojevega načrta. Pododsek je takoj sprejel deset paragrafov vladne predloge z neznatnimi premembami ter potem prekinil razpravo. V obče se kaže, da je pododbor zadovoljen s predlogo, vendar bo pa brezdvomno premenil nekaj določb.

Pomenljivi sta v novem načrtu posebno dve določbi. Novoustavljeni § 10. vladne predloge pravi, da morajo vse trgovine na borzi biti registrirane. To bo pomagalo, da se odpravijo mnoge zakotne trgovine, merče samo na sleparstvo. Znatno se tudi premenjajo določbe glede kazni. V smislu § 30. se bo kaznoval z zaporom od enega tedna do enega leta tudi oni, ki trguje samo zato, da ima dobiček pri padanju in naraščanju cen in pri katerem se lahko dožene, da ne more prevzeti ali izročiti blaga. Ravno tako zadenejo kazni tudi vse, ki sodelujejo pri takih sleparstvih.

Ce se uveljavi vladna predloga, se bo sicer nekoliko strožje stopalo na prste raznim borzijskim sleparjem, toda sleparstva ne bodo poprej radikalno odpravljena, dokler se termino-kupčija popolno ne odpravi.

O atentatu na srbskega kralja.

Vest o atentatu na srbskega kralja se po poročilih iz Beograda ni potrdila. Mi smo že včeraj omenili, da resničnosti dotične vesti do trenutka, ko je naš list izšel, ni bilo mogoče kontrolirati, in smo jo za beležili tako, kakor se nam je telefonično sporočila z Dunaja, kjer so jo včeraj vzdrževali s posebno trdovratnostjo. Govorilo se je, da je kralja napadel neki gardist, vendar kakor rečeno, srbska poročila trdijo, da to ni res in da je kralj včeraj še dajal avdi-jence. Izključeno seve ni, da se je izvršil kak ponesrečen napad, ki je ob sedanjih zmešnjavah v Srbiji mogoč, katerega pa hočejo zakriti. Vest o atentatu so pravili trije stotniki, ki so iz Semlina prišli v Novi Sad. Dotični potniki so trdili, da iz Beograda nikogar ne puste, in so zatrjevali, da so na Srbskem pisma in brzojavke o tem, namenjene v inozemstvo, konfiscirane.

Orožne vaje v Franciji.

Francoska poslanska zbornica je včeraj povodno nadaljnje razprave o vojnem proračunu sprejela dva predloga, ki ju bo prebivalstvo, če postaneta zakonito veljavna, sprejelo z velikim veseljem. Prvi predlog je stavil posl. Gonzy in zahteval, da letos izostanejo orožne vaje rezervnikov po 13 dni. Predlog je obveljal z 273 proti 230 glasovom. Nadalje je zbornica s 375 glasovi proti 147 vsprejela predlog posl. De Ramela, ki meri na to, da se orožne vaje domobrancev okrajšajo od 28 na 21 dni, tri-najstredne pa na 8 dni. Padel je le s 415

proti 134 glasovom predlog posl. Zavaesa, naj se popolno odpravijo orožne vaje. Vojni minister André se je seve upri vsem navedenim predlogom. Radovedno je sedaj vse, kaj stori vojna uprava, če obveljajo sklepi zbornice tudi v senatu.

Dogodki v Vzhodni Aziji.

Veliko pozornost vzbuja posebno v angleških in japonskih krogih prijateljsko razmerje med Rusi in Mongoli. Iz Mandžurije poročajo: Ekspedicija polkovnika Irmama, ki je blizu mesta Tukume razpršil tungunške tolpe pod načelstvom Wanluhu, se je združila z Mongolci v onem delu Mongolije, ki meji na pokrajini Zizikar in Kirin. Vrhovni poveljnik ruskih čet v šarabovskem vojaškem okraju je prejel sedaj pisma od raznih mongolskih knezov, ki se mu zahvaljujejo za pomoč ruskih čet proti Wanluhu in za popolno pomirjenje med prebivalstvom. Ob enem se mu v teh pismih naznanja, da se v Tukume zgradi spomenik, na katerem bodo napisi v ruskem, mongolskem, tibetanskem in kinčskem jeziku in ki bodo ovekovečili osvobojenje Mongolov po Rusih.

Važno za vpliv angleško-japonske zveze na Rusijo je naznailo ruskega poslanika v Pekinu vsem poslanikom ondi zastopanih velesil, da angleško-japonska zveza ne bo povzročila prav nikake izpremembe v politiki, ki jo zasleduje Rusija v Kini. Kak vtis je pač napravila ta izjava na angleškega in japonskega poslanika?

Nič manj neugoden vtis kot ta izjava je napravila na poslanike vest o najnovejši koreansko-ruski pogodbi. Iz Seoula namreč javljajo, da sta ondodni ruski poslanik in koreanska vlada sklenila pogodbo, s katero se poslednja zavezuje, da otoka Koje, temu nasproti ležečega obrežja ter sploh nobenega dela obrežja od tu pa do Chemulpo ne prepusti niti začasno kaki državi, družbi ali posamnim osebam. Kaj so dosegli Rusi s to pogodbo, vedo pač najbolje Angleži in Japonci sami.

Zopet dva angleška poraza.

Angleški vrhovni poveljnik v Južni Afriki je osrečil te dni svoje predstojnike v Londonu z dvojnimi poročili, katerih nobeno ne bo razveselilo Chamberlainove vlade. Prvo je datirano iz Pretorije 23. februar. In slove: Polkovnik Byng poroča, da je v noči na 23. febr. 600 Burov poskušalo prodreti angleške vrste na desni strani Byngove predstraže, natančno v smeri proti gori Botha, ker je Byngova armada bila v dotiki z levim krilom Rimgintonovim. Poizkus se je posrečil veliki večini Burov. Novozelandci so se hrabro borili. Buri so ostavili na bojišču 15 ubitih in ranjenih. Nadaljnje podrobnosti, pravi Kitchener, posebno o angleških izgubah, dosedaj še niso znane. — Poslednji stavek mnogo pove.

Drugo poročilo je poslal lord Kitchener en dan pozneje. Tu pripoveduje, da so Buri 10 milj južno zahodno od Klerksdorpa, blizu Wolmaransdala napadli in vzeli Angležem večje število praznih (!!) vozov. Vozove je spremljalo pet bataljonov Yeomanry-polka in tri stotnije northumberlandskih fiserljev z dvema topovima. Podrobnosti o tem boju niso znane. Buri so prišli bržkone iz znatne daljave. Angleži so jih jeli zasledovati. — Tako opisuje Kitchener angleške poraze! Angleški londonski vojni urad in pa dunajska »Informacija« uvrščata bržkone taka poročila v vrsto angleških »zmag«.

Naravnost smešna je Kitchenerjeva trditev, da je toliko število vojaštva spremljalo prazne vozove. Ali misli, da je čitajoče občinstvo res tako — neumno?

Iz brzojavk.

Na Nizozemskem dobé bržkone v kratkem regenta, ker mora kraljica Viljmina iz zdravstvenih razlogov v inozemlje. V to svrhu se v kratkem snide parlament. — V zadevi zavoda sv. Jeronima se je mej Vatikanom in Crnogoro sklenil neki dogovor. — Misionarka Stone je s svojo spremljevalko predvčeranjim po noči došla z vlakom v Solun,

kjer jo je pričakoval ameriški konzul s so-progo ter velika množica radovednežev. — 24 dijakov relegiranih. Vest, ki so jo pod tem naslovom priobčili nekateri listi, da je bilo 24 hrvaških dijakov odpuščenih z jezuitske gimnazije v Travniku radi petja nemških pesmi, je neresnična. Nemških pesmi na tej gimnaziji sploh ne pojo. Odpuščena sta bila le dva dijaka radi upornosti. — Crnogorskemu ministru skemu predsedniku Vukoviću je kralj Aleksander podelil red sv. Save. Obisk Vukovića v Beogradu vzbuja v Petrogradu precejšnjo pozornost.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. februarja.

Zlata poroka nadvojvode Rainerja. Premil. g. knezoškof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič je čestital v svojem imenu in v imenu svoje duhovščine c. in kr. Visokostima presvetlemu g. nadvojvodi Rainerju in presvetli gospe nadvojvodinji Mariji povodom Njiju zlate poroke. Najvišji dvornik grof Rosenberg je nato doposlal sledečo brzojavko: »Nj. c. in kr. Visokosti presvetli gospod nadvojvoda in presvetla gospa nadvojvodinja Rainer sta mi narodila, naj izrazim najtoplejšo zahvalo za prijazne čestitke.

Cesarjev dar. Cesar je daroval prostovoljnemu gasilnemu društvu v Metliki 100 K.

Knez in kneginja Windischgratz dojdeta s svojega potovanja v Prago 1. maja. Dosedanji stanovniki v vili Groebe se izselijo 1. aprila, na kar se prične s prireditvijo stanovanj.

Javno predavanje. Včeraj je v »Katoliškem Domu« predaval dr. Krek o propadu materializma. Dokazoval je, kako materializem znanosti peša in da se tudi del socialne demokracije, dasi jo je Marks ustanovil na materialističnem naziranju, vsaj v nekaterih znanstvenih socialno-demokratskih sestavkih odvrča od materializma. Dvorana je bila polna poslušalcev. Na prihodnjo javno predavanje, ki bo v sredo 5. marca točno ob 1/8. uri zvečer v veliki dvorani »Katol. Doma«, že danes opozarjamo.

Petnajstletnica gospe Danilove, dramske umetnice na našem odru. Letos že deluje gospa Danilova petnajsto leto v slovenski taliji. V soboto ima častni večer ter nastopi v »Mariji Stuart« kot Elizabeta. To ulogo je že igrala z najlepšim uspehom in bo gotovo njena petnajstletnica — kot častni večer — zares častna. Opozarjamo torej slavno občinstvo, da ji skaže ta večer zasluženo spoštovanje ter napolni hišo do zadnjega kotička, da pokažemo: Sebe moramo spoštovati v prvi vrsti — in svojece.

Umrl je danes zjutraj ob 2. uri po večkratnem prejemu sv. zakramentov v ljubljanskem »Leonšču« č. g. Štefan Kerkoč, vikar v Lokavcu pri Ajdovščini. Rojen je bil pokojnik v Gojačah 24. dec. 1848, v mašnika posvečen 15. septembra 1867. N. p. v m. — Na Branskem pri St. Janžu je dne 25. t. m. umrl g. učitelj Martin Jezernik.

Priznanje. Poroča se nam, da je prejel g. dr. E. Kramer, ravnatelj kmetijsko kemičnega preskušališča, od c. in kr. vojaškega štacijskega poveljnika ekselence fmll. pl. Chavanne sledeče zahvalno pismo: »Z ozirom na neumorno in nesebično pomoč ob tifuzni epidemiji v tukajšnji mestni artilerijski vojašnici pri preiskovanju vode, in zemlje za prepustitev laboratorija v mikroskopske in bakteriološke preiskave, ter za sodelovanje pri njih se Vašemu preblagorodju izreka v imenu najvišje ces. službe zahvala c. in kr. vojaškega štacijskega poveljstva«. — Pri tem naj opomnimo, da je bil ravnatelj dr. E. Kramer svoječasno docent bakteriologije in kemije vrenja (Gährungschemie) na c. kr. tehnični visoki šoli v Gradcu, ter spisal več znanstvenih, bakterioloških in bakteriološko-kemičnih razprav; nekatere od njih je tudi ces. akademija na Dunaju objavila. Nadalje je spisal dr. E. Kramer obsirnejo knjigo o bakteriologiji, katera je izšla na Dunaju, ter jo je založila tamošnja knjigarna K. Gerold in sin. Ta knjiga bila je z dovoljenjem pisatelja prevedena že v italijanski jezik.

Molitev za papeža. Na razna vprašanja, če se dobi kje natienjena molitev za papeža Leona XIII., ukazana za jubilejsko leto, naznanjamo, da se bodo prav kmalu dobile v prodajalnici katol. tiskovnega društva v Ljubljani (H. Nišman) jako lepe podobice z barvano sliko Leona XIII., na katerih zadnji strani bo natienjena molitev za sv. Očeta. — A prav ta molitev, na male lističe lično natienjena, pa tudi ona k presv. Srca Jezusovemu, je že sedaj dobili v Novem mestu v tiskarni J. Krajec nasl. Sto kosov za 80 vinarjev.

Občinske volitve v Pazinu. Predvčerajšnjim so se v Pazinu začele občinske volitve z volitvijo 1. volilnega razreda. V tem razredu je zmagala z 20 glasovi večine tokrat laška stranka, ki je na nekaterih zadnjih volitvah tudi v tem razredu propadla. O volitvah v drugem in tretjem razredu pa je na hrvaški strani zmagala popolnoma zagotovljena, tako, da večina občinskega zastopa prej ko slej ostane v narodnih rokah. V prvem razredu je četa c. kr. uradnikov omogočila zmago laške stranke in je velika večina državnih uradnikov glasovala za italijansko listo. Danes nam piše prijatelj iz Pazina, da so občinske volitve dovršene. V tretjem in drugem razredu so zmagali Hrvatje. Vzrok laške zmage v prvem razredu je posebno to, da je bilo mnogo Hrvatov valed novega dohodninskega davka prestavljenih v II. volilni razred. Vseh odbornikov je 30; Hrvatje jih imajo 20, Italijani 10. Poslednji bodo samo nagajali v občinskem odboru.

Nedeljski počitek v notariatskih in odvetniških pisarnah. Pravosodni minister je izdal te dni na te pisarne odlok, v katerem pravi, da v notariatskem redu nikjernigovora, da bi morale biti odprte pisarne tudi ob nedeljah, ter izraža upanje, da se v odvetniških in notariatskih pisarnah uvede vsaj delni, če ne popolni nedeljski počitek.

Naše vinarstvo. »Društvo za varstvo avstrijskega vinarstva« je danes po svojem zastopniku za Kranjsko vitez Langerju eklicalo zborovanje zaupnih mož, ki se je vršilo v »Mestnem domu«. Navzoč je bil deželni predsednik ekscelenc baron Hein in deželni glavar pl. Detela. Od društva predložene resolucije so bile vse soglasno sprejete. Gospod vodja Dolenc je govoril o vinski klavzuli in trgovinski pogodbi ter predlagal resolucijo za odpravo vinske klavzule. G. Skalicky je jako stvarno poročal, kak nov vinski zakon bi bil potreben za varstvo našega vinarstva. Sedanja postava je nezadostna; predlagal je jako strogo zakonsko predlogo, v kateri se določuje: 1. Kaj je pristno vino in kaj ne; 2. načini, kako se sme delati z vinom; 3. katere primesi se smejo dati k vinu; 4. katere alkoholne pijače so izvzete; 5. kako se sme vino prodajati (označitev kraja, mešanice, vrste); 6. strogo nadziranje od oblasti nad kletmi (revizije, preizkušnje); 7. v zaprtih mestih strogo nadzorstvo v smislu Pfeiferjevega predloga v drž. zboru. G. ravnatelj Pirc je poročal o potrebni reformi zakonodajstva o zganjarini z ozirom na razmere malih vinogradnikov in o izkoriščanju postranskih pridelkov kletarskih ter predlagal resolucijo, da bodi kuhanje žganja iz tropin davka prosto. G. potovalni učitelj Gombač je predlagal red za vinske trgovce, pri katerem zahteva, da se naj določi čas, kdaj se sme v vsakem kraju in za vsako vrsto začeti trgati. Med posameznimi sprejetimi predlogi je važen predlog g. Rohrmanna, da se naj »Društvo za varstvo avstrijskega vinarstva« poteguje zato, da dobe vinarске zadruge po poljedelskem ministerstvu brezobrestna ali nizkoobrestna posojila za ustanovitev in za vzdrževanje, predloga g. Bajuka, da se naj podaljša dolenska železnica skozi Belokrajino in daje smodnik za streljanje proti točicenejši, ter predlog g. Urbančiča, da naj imajo krčmarji davka prosto tisto vino, ki ga rabijo za domače gospodarstvo. Vsi predlogi soglasno sprejeti. Navzočih je bilo okoli sto vinogradnikov, med njimi mnogo iz Bele Krajine. — K sklepu se je izrekla zahvala »Društvu za varstvo avstrijskih

vinogradnikov« in predsedniku vitez Langerju.

»Slovensko planinsko društvo«. Društvena izkaznica je vsakemu članu »Slov. plan. društva« n-obigibno potrebna legitimacija po vseh kočah, kadar hoče biti deležen znižanih plačil. Zato vljudo opozarja osrednji odbor vse društvenike, naj izkaznico dobro hranijo ter jo nikdar ne pozabijo doma, kadar gredo v gore. Član, ki se odslej v tej alioniki ne bo izkazal z izkaznico na svoje ime, bo plačal v vsaki koči kakor nečlan in ne bo imel nobene prednosti pred nečlani. — Radovljiške podružnice občinizbor bo v četrtek, dne 6. marca t. l., ob 3. uri popoldne v Hudovernikovi restavraciji v Radovljici. Ob nezadostni udeležbi se bo vršilo zborovanje po društvenih pravilih uro pozneje brez ozira na število zborovalcev. — Češka podružnica je imela konec 1901 l. 391 članov, in to 26 ustanovnikov in 365 rednih. Celo leto je pristopilo novih članov 79. — Za češko kočjo na Ravneh pod Grintovcem je češka podružnica doslej nabrala prispevkov 9967 40 K. Za to kočjo je bila dne 4. t. m. v Pragi tombola, ki se je vrlo obnesla.

Iz Trsta. »Avanti« jako ostro napada tržaški magistrat, zlasti pa župana dr. Sandrinellija, kateremu očita, da je od Lloyda plačan, ker je njegov pravni zastopnik in dobiva za to 12.000 kron na leto. List je bil konfisciran zaradi hudih napadov na vlado.

Še ena žrtev tržaških dogodkov. Pri tržaških dogodkih je bil ranjen v nogo 26letni Anton Mrak. Kakor javljajo iz Trsta, je sedaj Mrak v tržaški bolnici umrl.

Stavka na Reki. Na Reki nameravajo stavkati delavci v plinarni. Ostali delavci bi jih v slučaju stavke podpirali.

Knemškemu učiteljskemu društvu za mariborsko okolico so pristopili: nadučitelj pri sv. Marjeti na Pesnici Martin Brežnik in učitelj v Slov. Bistrici Ferd. Reich in Fr. Koletnik. Heil!

Ljubljanske novice. Norbert F. Minibeck, bivši trgovec na Marijinem trgu, je bil jako jezen, ko je prišel dr. Majaronov sollicitator g. Ravnikar ob njegovi nenavzočnosti na njegov dom in rekel ženi, da ga bo zarubil. Minibeck je letel pred Majaronovo pisarno, poklical sollicitatorja ven in ga oklofotal. Pri prvem sodišču je dobil zato Minibeck 5 dni oziroma 50 kron globe, danes mu je pa prizivno dež. sodišče kazni — znižalo na 20 K oziroma 48 ur zapora. — Puško ukradel. Puškarnju pri tukajšnjem domobranskem polku št. 27. g. Vaclav Langerju je ukradl nekdo iz skladišča puško v vrednosti 150 K in z napisom »Gustav Pitner«. — Izgubil je večeraj dopoludne nekdo na potu od šolskega drevoreda do Florijanskih ulic štiri bankovce po 10 K. — V Ameriko je v zadnjih dneh iz Ljubljane odpotovalo troje oseb.

Šola v Nadanjemselu je radi nalezljive bolezni (rebadov) za 10 dni zaprta.

Cisti dohodek P. Hartmannovega oratorija »Sv. Frančišek« znaša na Dunaju 40.000 kron, ki bodo podarjeni katoliškemu dobrodušnim zavodom. P. Hartmann odpotuje z Dunaja prihodnji ponedeljek preko Solnograda v Inomost, od tod pa pojde v Bolzan, kjer bode P. Hartmann nekaj dni med svoji. Okoli srede marca se bode povrnil v Rim. Oratorij »Sv. Frančišek« bode maja meseca proizvajali v Genfu, meseca junija v Monakovem in v jeseni baje tudi v Ljubljani.

Graški socialni demokratje so imeli večeraj zvečer shod v Aninih dvoranah. Na shodu je o tržaških dogodkih govoril dr. Schacherl. Navzočih je bilo 1800 oseb. Po shodu je množica demonstrirala po ulicah. Na čelu so hodili laški vseučiliščniki, ki so peli — Garibaldijevo pesem.

Gobe po sili. Iz Tržiča nam je danes poslal na ogled prijatelj en vžiten smrček (mavrah), katerega je odtrgal g. Niko Ahačič 25. t. m., od zidu svoje fužine v Tržiču. Radovedni smo, kdaj dobimo na ogled prva jabolka.

Razpisuje se mesto poštnega odpravnika pri c. kr. poštnem uradu v Brusnicah (6) okrajno glavarstvo Rudolfovo proti

pogodbi in kavciji 400 kron, letna plača 350 K, uradni pavšal 90 K in letni pavšal 504 K za vzdržavo na dan jednokratne pešne zveze med Brusnicami in poštnim uradom v Rudolfovem ter za lokalno dostavljanje poštne pošiljatev. Prošnje v teku treh tednov na pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

Najnovejša od raznih strani. Na pad na škofa. Iz Petrograda se poroča, da je nek človek, ki je prišel prosit k 72-letnemu škofu v Newski samostan, škofa s sekiro napadel, ga težko ranil in oropal. — Miss Stone je došla v Solun. — Stavka zdravniških asistentov. Na interni kliniki zdravniškega profesorja dr. Korczynskega v Krakovem stavkajo asistenti radi odpustitve svojega kolega. — Nov papirni denar po 50 K izdeluje avstro-ogrška banka. Ta papirni denar izide meseca maja in bo rumenkasto moder. — Sprehod po vodi. Večeraj je kapitan Grossmann s svojimi črevlji za hojo po vodi po Donavi prišel iz Linca na Dunaj. — Spomenik Vikta Hugo so večeraj v proslavo stoletnice rojstva Viktora Hugo odkrili v Parizu. — 16 let v ječi je bil brat nekega Sebast. Schlüsselberga, ker so ga obsodili, da je leta 1878 umoril neko kmetico. Obsojen je bil na vešala, a potem pomiloščen na dosmrtno ječo. Sedaj je umrl in sedaj so tudi dognali, da on ni morilec, ampak njegov brat, ki je sedaj 70 let star in katerega so že potegnili v zapor. — Demonstracija obrtnikov. Večeraj je v Bukarešti hotelo več sto obrtnikov udrėti v rumunski parlament, da demonstrirajo proti nekemu zakonskemu načrtu o obrtnih zadrukah. Na policijo, ki je hotela demonstracijo preprečiti, so manifestantje metali kamenje in drva. Aretiranih je 130 oseb. — Iz Španije. Iz Kartagene se poroča, da kljub temu, da se je ostalo delavstvo vrnilo k delu, peki vendarle stavekajo. Tudi v Bilbao stavekajo peki. V Barceloni je mir. — Svečnike vrgla v sodnika. Pri okrajnem sodišču v Kr. Vinogradih je bila obsojena 30letna Marija Haak radi potopevanja na pet tednov zapora. Komaj ji je sodnik naznanil razsodbo, zagrabila je obsojenka dva svečnika in ju vrgla v sodnika. Svečnika sodnika nista zadela. — P. Hartman dela na novem oratoriju z naslovom: »Zadnja večerja«.

Osební zapor radi dolgov. Na Angleskem imajo še vedno postavbo, valed katere zapro nemarne dolžnike. Preteklo leto je bilo radi dolgov zaprtih 4692 dolžnikov, ki niso mogli plačati svojega dolga.

Mačeho umoril. Vdova pred nekaj leti umrlega premožnega kmeta Martina Lupokaticza je dobivala od svojega pastorka letno rento. Skopi pastork se je skoraj naveličal tega izdatka in je s pomočjo svoje žene umoril mačeho. Truplo je razsekal in posamezne kose dal žreti prašičem. Groznemu dejanju so te dni prišli na sled.

Kotiček za liberalce. Pepe: Ali bomo letos se kaj snega kidali? — Jože: Premalo ga pade; človek zmrzuje na cesti, a zaslužek je tudi komaj za žganje. — Pepe: Zdaj se pa odpira nov zaslužek. Ali še nisi bral v »Slovenca«, da bodo v Ljubljani naredili liberalni krematorij? — Jože: Kaj pa je to? — Pepe: I, sežigali bodo ljudi? — Jože: Coprnice? — Pepe: Ne le coprnice, tudi druge, vse, kar jih umrje. Sv. Krištof bode pa odpravili. — Jože: Ta bo pa čudna. — Pepe: Veš, greva pa kje za kurjaka. Tam je gorko in pa nobel plača. — Jože: Zakaj jih bodo pa žgali? — Pepe: Pravijo, da je bolj zdravo tako. — Jože: Potem naj pa naredi rajši dva krematorija. — Pepe: Zakaj? — Jože: Še za šintarja enega. Sicer bode mrhe imele bolje, kakor pa ljudje. — Pepe: Ta je pa dobra. Samo kdo bo plačal? — Jože: Če je predrago, naj pa naredi enega samega, pa tako, da bomo od ene strani vanj mašili liberalce, od druge strani pa mrhe.

Društva.

(Društvo za kršč. umetnost) v Ljubljani je ocenjevalo v odborovi seji 10. sept. 1901 načrt za kapelico v Gojzdu in načrt za veliki altar pri Sv. Trojici nad Cirknico. Hkrati se je razpravljalo, kako naj bi se polihromiral veliki altar v kapiteljski cerkvi v Novem mestu. — V odsekovi seji 9. okt. so je presojal Strnenov načrt za sliko Sv. Janeza Kratnika v trnovski cerkvi v Ljubljani in 17. okt. Strnenov načrt za sliko Sv. Družine v isti cerkvi ter načrt za krstni kamen v Studencu. — V odborovi seji 12. nov. se je presojal načrt za kapelico na Igu in 10. dec. Rovškova načrta za prižnico v Stožah in za altarni nastavek v Mekinjah ter osnutek za župno cerkev v Javorju pri Ljubljani. — V odsekovi seji 30. jan. 1902 je bil razgovor o velikem altaru pri Sv. Petru v Ljubljani in o Kastnerjevem načrtu za preslikanje kapelice presv. Srca Jezusovega v isti cerkvi. — Odsek je 25. febr. presojal Tomanove načrte

za veliki altar pri Sv. Petru v Ljubljani, Vurnikov načrt za baldahin nad tabernaklom v Begunjah in Tomanov načrt za portal trnovske cerkve v Ljubljani.

(Društvo »Zvezda« na Dunaju) priredi v nedeljo 2. marca t. l. svoj zabavni večer v dvorani »Regensburgerhof« I Sonnenfelsgasse 2 z naslednjim vsporedom: Predavanje g. stud. med. Vekoslav Spindlerja, člana sl. akad. društva »Slovenije«: »O Valentinu Vodniku in njegovi dobi«. Društveni pevski zbor pod vodstvom g. Vinko Krušiča pa hode pel sledeče zbor: 1. Dr. Gust. Ipavec: »Pozdrav«, mešan zbor. 2. P. Hugolin Sattner: »Na planine«, moški zbor. 3. Stanko Pirnat: »Naša zvezda«, mešan zbor. 4. Ant. Nedved: »Ljubezni in pomlad«, moški zbor s tenor-solom. 5. Mat. Hubad: »Škrjanček poje, žvrgoli«, »Bratci veseli vsi«, »Ljubca povej, povej«, mešani zbori. 6. Ant. Hajdrih: »Jadransko morje«, moški zbor. — Med posameznimi točkami koncertoval bode septet gg. tamburašev sl. akad. društva »Slovenije«. Začetek ob 6. uri zvečer. Prijatelji društva dobro došli!

Darovi.

Slavna kranjska hranilnica blagovolila je podeliti za ureditev tukajšnjega šolskega vrta podporo 120 K. Za ta velikodušen dar izreka ji podpisano šolsko vodstvo najtoplejšo zahvalo.

Vodstvo ljudske šole v Orehovici dne 23. februarja 1902.

lv. Benedičič, nadučitelj.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dr. Žitnik proti dispozicijskemu zakladu.

Dunaj, 27. febr. Dr. Žitnik govori v državnem zboru: Jaz in moji somišljeniki smo bili zato, da se začne podrobna debata. Hočemo, da dobi zbornica priložnost, stvarno preudariti posamezne točke državnega proračuna. Danes moramo pa glasovati proti dispozicijskemu zakladu in jaz imam nalogo, utemeljiti naše protivno stališče. Kritični dan za nas Jugoslovane je bil dan, ko se je sprejel znani Stürgkhov predlog proti celjskim vsporednicam. Sicer je imel vladni račun več Slovanom sovražnih postavk, a meji pogajanj so drugo za drugo črtali in slednjič je ostala le historična postavka »Celje«. Trije jugoslovanski zastopniki so vsled tega glasovali v proračunskem odseku proti dispozicijskemu zakladu, in tudi danes ne moremo storiti drugače. Sicer pravijo, da je dispozicijski zaklad »državna potreba«. A že grof Taaffe je rekel, da on lahko vlada tudi brez dispozicijskega zaklada. Da je v očeh današnje vlade dispozicijski zaklad politična zadeva, dokazujejo tudi besede gosp. ministerskega predsednika, ki je ravno pred glasovanjem izkušal slikati vladne namere v najugodnejši luči za vse stranke in naglašal lojalnost vlade na vse strani. A ko je prijenjaval vsem strankam, takrat pa naših zahtev glede Celja ni branil. (Viharno odobravanje.) Dr. Koerber je rekel, da on hoče pred vsem, naj se izvrši sporazumjenje med vsemi narodi. Če med vsemi narodi, zakaj pa ne tudi med Slovenci? (Glasni dobroklici!)

Doslej ni vlada pokazala niti z najmanjšim dejanjem, da hoče ustreči najponižnejši želji slovenskega naroda. (Dolgotrajno odobravanje.) Vlada ravna z jugoslovanskim ljudstvom tako, da ji to ne more nikakor izkazovati zaupanja. Minister je rekel, da je vlada baje polna objektivnosti in lojalnosti na vse strani. Ali je pa pokazala v dejanju, da je pripravljena to tudi izvrševati? (Ploskanje.) Govornik na to biča nezdravo prevladovanje birokracije. Dokler se javni interesi na tak način v Avstriji rešujejo in dokler se tako opravljene zahteve narodov zapostavljajo, ni mogoče najti temelja za narodno in gospodarsko reformo. (Pritrjevanje. — Vlada je naročila deželnim političnim poglavarjem, naj skrbijo za hitro in redno upravo. To nam je rodilo nove nade, in mi smo to sprejeli kot znamenje novega, svežega duha v upravi. A naše nade se niso izpolnile. — Dalje omenja govornik slabih stanovanj po ne-

stih, zlasti za delavske stanove. Zahteva, da se preskrbi poljedelskemu in obrtnemu prebivalstvu olajšanje kredita. Treba je skrbeti za starostno zavarovanje. Zavarovalništvo proti ognju in uimam se mora temeljito reformirati. Zastopniki ljudstva žele, da se tem željam naglo ngodi. K sklepu omenja zboljšanja trgovinskih pogodb. (Govorniku vsestransko čestitajo).

Dunaj, 27. febr. (C. B.) Poslanska zbornica nadaljuje specialno razpravo o proračunu. V razpravi je dispozičnijski zaklad.

Dunaj, 27. febr. Odsek za vinarstvo je sklenil, da bode dr. Ploj poročal o predlogu za podporo vinogradnikom. grof Barbo pa bode poročal o drž. delih proti trtni uši in dr. Marchet o umetnih vinih.

Dunaj, 27. febr. Pododsek o krošnjarski postavi se je zjedini, da naj poročevalec upošteva prepoved krošnjarsstva s kruhom, sladkorjem in maščobami.

Dunaj, 27. febr. Dr. Körber je dr. Derschatti in dr. Hoffmannu obljubil, da se bode oziral na njihove želje glede pospeševanja raznih graških zadev.

Dunaj, 27. febr. Ako poslanska zbornica ne bo do Velike noči rešila proračunske razprave, bodo zbornične velikonočne počitnice trajale od 22. marca do 6. aprila.

Dunaj, 27. febr. Danes je bil ministerski svet. Na vrsti je bil v zbornici dispozičnijski zaklad. 45 govornikov je oglašanih contra, 36 pa pro.

Dunaj, 27. febr. „Neues Wiener Tagblatt“ dementira vest, da je dobil predsednik poslanske zborn. grof Vetter čast tajnega svetnika.

Umrli so:

V hiralnici:

25. februarja. Andrej Alič, delavec, 57 let, rak v jetrih.

Zitne cene

dné 26. februarja 1902.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad	K 9-51 do 9-52
„ „ maj	9-54 „ 9-55
„ „ jesen	— „ —
Rž za pomlad	7-75 „ 7-76
„ „ jesen	— „ —
Koruzna za maj-junij	5-63 „ 5-64
Oves za pomlad	7-98 „ 7-99
„ „ oktober	8-02 „ 8-03

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 9-45 do 9-46
„ „ oktober	8-32 „ 8-33
Rž za april	7-46 „ 7-47
„ „ oktober	6-90 „ 6-91
Oves za april	7-70 „ 7-71
„ „ oktober	6-30 „ 6-31
Koruzna za maj	5-32 „ 5-33
„ „ julij	5-47 „ 5-48

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 9-48 do 10-15
„ „ južne fel.	9-75 „ 10-15
Rž	7-75 „ 7-95
Ječmen	7-20 „ 8-60
„ „ ob Tisi	8-85 „ 7-75
Koruzna ogerska, stara	5-60 „ 5-75
„ „ nova	5-60 „ 5-75
Cinkvant	6-50 „ 7-00
„ „ stara	6-30 „ 6-60
„ „ nova	7-75 „ 8-15
Oves srednji	7-75 „ 10-75
Fizol	7-75 „ 10-75

Dunajska borza

dné 27. februarja.

Skupni državni dolg v notah	101-70
Skupni državni dolg v srebru	101-45
Avstrijska zlata renta 4%	120-85
Avstrijska kronska renta 4%	99-05
Ogerska zlata renta 4%	120-15
Ogerska kronska renta 4%	97-40
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1636-—
Kreditne delnice, 160 gld.	704-75
London vista	239-97 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-22 1/2
20 mark	23-44
20 frankov (napoleonador)	19-07
Italijanski bankovci	93-30
C. kr. cekini	11-32

Meteorološki poročilo.

Višina nad morjem 306 2 m. srednji vlažni tlak 736-0 mm.

Čas opazovanja	Stanje v zraku	Temperatura po Celziju	Veternost	Mebo
26. 9. zveč.	731 4	0 4	sr. zah.	sneg
27. 7. jutro	731 9	— 0 0	sl. zah.	oblač.
2. popold.	731 7	4 1	sl. jvzh.	—

Srednja večerajša temperatura 0 4 normale 0 9

Pojasnilo.

S tem objavim očitno, da nisem jaz podpisani izdelal one menze, o kateri se je zadaje dni v „Slovenca“ in „Slov. Narodu“ pisalo, da je bil namreč dotični ljubljanski kamnosek primoran, g. župniku pobotnico za višjo sveto narediti, kakor je za to delo prejel denarja.

Sploh pa še nisem nikdar prišel v položaj, da bi moral za kako cerkveno delo višji račun ali pobotnico napraviti, kakor sem v istini denarja prejel.

Ljubljana, 27. februarja 1903.

Feliks Toman,

umetni in stavbeni kamnoseški mojster v Ljubljani.

266 1-1

Srečna zahvala

vsem prijateljem in znancem, ki so povodom smrti naše nepozabne matere, oziroma tašče in stare matere, gospe

Marije Zagorčeve

izrekli svoje sožalje, darovali krasne vence ter spremili blago pokojnice k zadnjemu počitku.

Ljubljana, dné 26. februarja 1902.

265 1-1

Žalujoči ostali.

Luskinasto-oklopna barva

je uporabljiva za okrasje, preprečuje rjo, daje lep kovinasti lesk. Sosebno priporočljiva za prevlako predmetov, kateri trpé vsled vremena, n. pr. mostovi, železne konstrukcije, konstrukcije pod vodami, vrtno ograje, strešice nad prodajalnici, shrambe za plinove zvončke, železne predmete sploh itd. Edina prodaja za Kraljevo pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice. — Vnanja naročila proti povzetju.

Vzorci na zahtevo zastoj. 228 4 12-7

Išče se

cerkovnik-organist.

Prednost ima oženjeni, ki zna kako rokodelstvo in je tudi zmožen podučevati na zasilni soli. Nagrada za podučevanje po zmožnosti. Službo nastopi lahko precej po Veliki noči. 257 4-1

Cerkveno predstojništvo na Jančem pri Litiji.

Učenec

sprejme se takoj v trgovino z mešanim blagom pri **A Jerančič-u** v Ljubljani. 260 2-1

Trgovski učenec

V trgovino z mešanim blagom na deželi (Dolenjsko) se sprejme takoj priden deček iz poštene hiše, ki zna dobro brati, pisati in računati.

Naslov pové iz prijaznosti upravništvo „Slovenca“. 246 3-2

Radi opustitve kupčije prodá se

zaloga umetnih cvetlic

za cerkvene šopke in venčkov

skupno za 500 K ali na drobno za svojo ceno. 203 6-4

Marija Mikota,

Ljubljana, Pred škofije št. 21.

Hiša z gostilno

obstoječa iz treh gostilniških ter štirih spalnih sob, dvema kuhinjama, kletjo ter z lepim zaraščenim vrtom, se da z vso opravo v najem oziroma se tudi proda. — Taista stoji v **Šent Vidu pri Ljubljani** tik državne ceste, blizu farne cerkve, ter novo zidanih „Skofovih zavodov“. 233 3

Več se poizve ravnotam pri lastniku št. 7.

Talanda

Ceylonski čaj

je jedernat. 165 15-6

blagodišeč.

čist.

Štv. 1 v zavojih à K — 20, K — 50, K 1.25

Štv. 2 „ „ — 24, „ — 60, „ 1.50

Štv. 3 „ „ — 32, „ — 80, „ 2.—

Je naprodaj v vseh boljših špecerijskih trgovinah. 22

* Velika izber najfinjših slaščic in peciva. *

Slavnemu p. n. občinstvu si urojam uljudno naznanjati, da otvorim s 1. marcem t. l.

na Glavnem trgu šte. 6

slaščičarsko in pekovsko podružnico

ter priporočam vedno sveže, dobro in ceneno blago.

V filijalki

se sprejemajo naročila, tičoča se pekovskega, kakor tudi slaščičarskega obrta.

Vsakovrstno pecivo

potice, štruce, ržen kruh itd., kakor tudi vsakovrstni fini kruh na vago.

Vedno bogata izber vsakovrstnih najfinjših slaščic.

Rednim odjemalcem kruha dostavljanje na dom. 22

K mnogobrojnemu obisku vabi najuljudneje

Jakob Zalaznik.

* Štirikrat na dan sveže in okusno pecivo. *

„Cvekov brinovec“

od Franc Cvek-a v Kamniku.

240 10-2

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,

v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po

110 95-7

4 1/2 odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon šte. 57.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri zrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

1. Wollzeile 10 in 13, Dunaj. 1. Strobelsasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni navetji za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 16